

думку, необхідно з'ясувати юридичну сутність поняття, що лежить в основі розгляду досліджуваного співвідношення анулювання й позбавлення спеціального права. Цим поняттям є "спеціальне право", яке на відміну від інших прав природно припускає строгиї нормативно-правовий порядок його практичної реалізації. Такий порядок установлюється правовими режимами, причому ці режими за своєю сутністю є дозвільними, оскільки для практичного здійснення особою спеціального права необхідне одержання дозволу від компетентних органів державної влади, що підтверджує можливість здійснення фізичною або юридичною особою спеціальних дій. Зі сказаного випливає, що реалізація спеціального права безпосередньо залежить від наявності або відсутності в особи дозволу на його здійснення. Звідси, анулювання дозволу спричиняє позбавлення особи спеціального права. Крім того, з юридичної точки зору, практично особа може бути позбавлена спеціального права примусово тільки шляхом анулювання відповідного дозволу.

Однак слід звернути увагу на те, що КУпАП не дозволяє ототожнити анулювання дозволів і позбавлення спеціального права по декількох причинах.

По-перше, КУпАП установлений строго обмежений перелік спеціальних прав, яких можуть бути позбавлені громадяни за адміністративні правопорушення - це право керування транспортними засобами та право полювання. На нашу думку, таке обмеження можливості застосування цього адміністративного стягнення є не зовсім логічним, оскільки для цього відсутній критерій. Не зрозуміло, чому таке стягнення не може бути застосоване за порушення, пов'язані зі здійсненням особами інших спеціальних прав, що підпадають під дозвільну систему.

По-друге, у КУпАП і нормативних актах, які регламентують анулювання дозволів, по-різному вирішується питання про строки, на які фізичній особі заборонено здійснювати спеціальне право. Незрозумілим є строк, після виходу якого можливо звертатись за дозволом на об'єкти дозвільної системи в разі анулювання попереднього дозволу. На нашу думку, необхідно зазначити, що проблема відсутності повного й чіткого законодавчого регулювання строків анулювання не дозволяє організувати ефективну роботу з виконання постанов про анулювання дозволів. Залишається відкритим питання й про те, з якого моменту починається строк анулювання ліцензії. В обох згаданих випадках відсутні відповідні законодавчо закріплені строки.

По-третє, КУпАП передбачає позбавлення спеціального права тільки фізичних осіб, тоді як анулювання дозволів можливо по законодавству й стосовно юридичних осіб, які володіють спеціальним правом.

Отже, можна зробити висновок, що анулювання дозволів є більш широким стосовно позбавлення спеціального права поняттям і за своєю суттю далеко не завжди є мірою адміністративного примусу, а тим більше мірою адміністративного стягнення. Тому більш точним, з юридичної точки зору, поняттям для адміністративного стягнення, застосовуваного за здійснення протиправних дій, пов'язаних з порушенням правил дозвільної діяльності, є позбавлення спеціального

права. Вважаємо, тоді необхідно сформулювати цей вид стягнення як позбавлення спеціального права, наданого певній особі, за грубе чи систематичне порушення порядку користування цим правом у випадках, передбачених Особливою частиною КУпАП. Відповідно, статті КУпАП, в яких формулюються види правопорушень у сфері дозвільної системи, повинні містити у своїх санкціях такий вид стягнення, як позбавлення спеціального права.

При цьому представляється, що це стягнення повинне поширюватися на всі сфери громадського життя, пов'язані з реалізацією спеціальних прав. Перелік таких спеціальних прав є сенс зробити відкритим, оскільки до цього повертає динаміка розвитку держави й суспільства. Сама ж норма, що передбачає позбавлення спеціального права, повинна бути бланкетною. Спеціальні права й відповідальність за порушення правил їх реалізації повинні бути в повному обсязі врегульовані нормативними актами, що безпосередньо регулюють розглянуті права. У цих же нормативних актах повинні бути встановлені строки, протягом яких фізична або юридична особа втрачає можливість здійснювати те або інше спеціальне право (залежно від конкретного спеціального права ці строки можуть розрізнятися за своєю тривалістю).

Враховуючи правову й соціальну значимість зазначених проблем, вважаємо за необхідне для їх вирішення об'єднати зусилля науковців і практичних працівників з метою здійснення необхідного аналізу, вироблення єдиної позиції та вдосконалення законодавства, що передбачає адміністративну відповідальність за порушення правил дозвільної системи.

Література

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.; - 2-ге вид. - К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. - 655 с.

2. Гуменюк В.А. Адміністративно-правове регулювання здійснення органами внутрішніх справ дозвільної системи: Дис. ... канд. юр. наук: 12.00.07. - Харків, 1999. - 211 с.

3. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 21 серпня 1998 р. № 622 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 42. - Ст. 1574.

Остапенко О.І.

професор кафедри

адміністративного та інформаційного права, ННІПіП Національного університету

"Львівська політехніка"

Надійшла до редакції: 17.05.2013

УДК 351.851

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЮ ПРАВОВОЮ НАУКОЮ: СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ

Як відомо, основним призначенням науки є акумуляція, розробка й популяризація з метою максимально ефективного застосування науково обґрунтованих,
© О.В. Дручек, 2013

об'єктивно вивіренних знань про певний предмет чи явище. Радикальні перетворення, які здійснюються нині в Україні, визначають перед теоретико-юридичною наукою

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС**

нові завдання, зокрема - реагування на виклики, що виникають у процесі розбудови правової демократичної держави й громадянського суспільства. Розвиток демократії, розширення прав і свобод, удосконалення організації державної влади, успішне входження в загальноєвропейський простір неможливі без активного сприяння цьому всьому суспільства загалом і кожного його члена зокрема. У контексті зазначеного велике значення має ставлення громадян до права, його регулятивних можливостей, що в сумі й складає рівень правової культури й правової свідомості. Проте в сучасних реаліях досить міцні позиції займає явище правового нігілізму, що має вираження в мотивованому свідомому відторгненню девіантним суспільним середовищем права й пов'язаних з ним цінностей. Сутність цього феномену полягає в негативно-заперечному ставленні індивіда чи суспільства загалом до права та правових норм, невизнання за останніми їх важливої соціальної ролі. Тобто йдеться про індивідуальну чи колективну неповагу до права, про демонстративне нехтування ним, про його ігнорування, тобто - про незатребуваність права. Значна суспільна небезпека такого стану речей, а також недостатній, на нашу думку, ступінь розробки проблематики правового нігілізму в наукових дослідженнях визначають актуальність цієї статті. Її завданням буде - дати оцінку сучасного стану розробленості юридичною наукою проблематики правового нігілізму з урахуванням наявних досягнень і визначенням перспектив вивчення.

Правовий нігілізм не є новітнім предметом уваги для юридичної науки, скоріше це предмет традиційний. Принаймні, це зауваження є справедливим для досліджень останніх двох десятиріч років. Проте поза площиною розгляду залишається чимало аспектів проблеми. Окрім зазначеного, оскільки правовий нігілізм є явищем багатогранним, комплексним, воно може розглядатися з позицій не лише юридичної науки. Цей культурний і суспільний феномен цікавив і цікавить представників багатьох наук. Зокрема, про нігілістичне сприйняття світу свого часу писали Л. Абель, Г.В.Ф. Гегель, К. Левіт, Ш.-Л. Монтеск'є, Ф. Ніцше, Г. Кельзен, В. Краус, М. Сміт, А. де Токвіль, М. Хайдаггер, А. Шопенгауер, О. Шпенглер, Ф.Г. Якобі, К. Ясперс, класики російської (М.О. Бердяєв, О.І. Герцен, І.О. Льїн, В.В. Розанов, П.І. Новгородцев, Л.І. Петражицький, С.Л. Франк) і зарубіжної філософії, юриспруденції та соціології. Цінність внеску названих першопрохідців проблематики полягає в тому, що їх зусиллями було визначено поняття нігілізму загалом і правового зокрема (у межах існуючих на той час досягнень суспільних наук), виведено основні ознаки правонігілістичного світогляду. Наукова спадщина вказаних авторів стала теоретичним підґрунтям для поступальної розробки проблематики правового нігілізму наступниками. Пізніше різні аспекти правового нігілізму досліджували С.С. Алексєєв, В.Г. Афанасьєв, В.М. Баранов, Н.В. Варламова, А.Б. Венгерова, О.В. Волошенюк, В.М. Гойман, М.Д. Гомонов, С.М. Касаткін, М.І. Козюбра, М.І. Матузов, А.В. Малько, М.Є. Панкратова, В.Б. Ткаченко, Г.В. Тригубенко, В.В. Черней та ін. Взаємозв'язок нігілістичного ставлення до права з рівнем розвитку правової культури розкривається в працях Ю.Я. Баскіна, М.М. Ібрагімова, Д.А. Керімова, В.В. Копейчикова, С.О. Сіріна, Ю.С. Шемшученка та ін. Значний внесок у розробку методології наукового дослідження дотичних правових категорій було зроблено В.С. Нерсесянцем, М.С. Кельманом та ін.

Доволі тривалий час чи не єдиним спеціалізованим монографічним виданням з проблематики правового нігілізму була праця А.І. Новикова «Нігілізм і нігілісти» [1], яку дотепер, якщо залишити поза увагою ідеологічне забарвлення, можливо визначити як якісну, професійно виконану квінтесенцію теоретичних викладок про предмет. Чи не кожен з учених у процесі заглиблення в тематику навіть тепер не обходиться без студіювання основних положень цієї монографії, особливо в частині характеристики основних рис нігілістичного світосприйняття. Слід зазначити, що останнім часом зусиллями вітчизняних і російських дослідників ситуація зі спеціальною літературою починає виправлятися - у форматі монографічних досліджень описано форми правового нігілізму [2], його соціальна природа [3], особливості сприйняття права в умовах демократичних перетворень тощо. Досить корисним для теоретиків права може бути погляд на сутність, форми й особливості правового нігілізму з точки зору дотичної до юриспруденції науки - соціальної філософії [5]. Проблема правового нігілізму активно розроблялася зарубіжними вченими (Д. Арендт, Д. Атерн, Х. Балзер, І. Берлін, П. Ватсон, С. Гросс, М. Гілеспі, Р. Моррісон та ін.), чий арсенал наукових тематичних досягнень, без сумніву, може бути ефективно використано. Вивчення сутності, змісту, джерел, негативних наслідків правового нігілізму здійснювалося в межах дисертаційних досліджень (О.В. Арбузов, О.В. Волошенюк, О.Р. Гуліна, В.М. Гуляйхін, О.М. Зрячкін, М.Є. Панкратова, М.А. Месілов, Л.Г. Кумикова, О.С. Радьков, В.Г. Сафонов, В.Б. Ткаченко, Г.В. Тригубенко, К.Г. Федоренко та ін.). Більшість робіт є продовженням і поглибленням традиційних для теоретико-правової науки ідей і положень про місце й роль правових цінностей у житті суспільства, небезпеки протиставлення їм антиюридизму.

Поряд з досягненнями у вивченні юридичною наукою вказаного феномена, існують значні прогалини, які не дозволяють на сьогодні вести мову про правовий нігілізм як про явище вивчене, пізнане. Насамперед це зумовлюється тим, що антиюридизм є явищем соціальним, а отже, динамічним. Зокрема, нині предметом вивчення має стати правовий нігілізм нового зразка, властивий даному часовому виміру - десятиріччю рокам ХХІ століття, і певному періоду переходу (трансформації) суспільства, який (період), по суті, переживає більшість із пострадянських спільнот. Звідси - необхідність проведення нових досліджень, і на їх основі виділення специфічних ознак (рис) правового нігілізму саме такого, новітнього зразка. Між тим, такі дослідження на сьогодні вкрай нечисленні.

У межах існуючих уявлень про правовий нігілізм дискусійними залишаються питання стосовно сутності цього явища. Викликано це, на наш погляд, причинами як об'єктивного (складність і багатоаспектність явища, що розглядається), так і суб'єктивного (застосування різних концептуальних підходів до розуміння) характеру. Однією з головних проблем у вивченні правового нігілізму є відсутність єдиного розуміння сутності цього феномену. Існує близько тридцяти варіантів дефініцій правового нігілізму, в основу яких покладено абсолютно різні категорії. На цю обставину, зокрема, звертала увагу Л.О. Лушина [6]. Як правило, дефінітивні визначення правового нігілізму є складними, багаторівневими; базисні (основні) визначення часто доповнюються паралельними (коеволюційними), використовуються різні категоріальні «прив'язки». Виходячи з цього, констату-

емо відсутність єдиного бачення ядра, основи поняття. Відповідно, ця обставина ускладнює розуміння сутності правового нігілізму й приводить до неможливості вироблення єдиного алгоритму протидії йому.

Стосовно суб'єктивних факторів, що спричиняють різне наповнення поняття «правовий нігілізм», то першопричиною, як уявляється, є використання різних підходів до розуміння поняття. Зазначимо, що в теорії права існує кілька концептуальних підходів до розуміння цікавого для нас феномена, з них два основних - т.зв. «класичний» (традиційний) і «новаторський», і кілька менш уживаних. Сутність першого складає розуміння правового нігілізму як риси суспільної свідомості, особливості національної ментальності. Тобто в основі правового нігілізму лежить ставлення суб'єкта до правових цінностей (детермінованість - суб'єктивна). Інший підхід, навпаки, базується на визнанні об'єктивної детермінованості правового нігілізму: ніби-то в тому, що таке явище існує, «винне» саме право, його недосконалість, неефективність і т.д. В основу критеріїв інших підходів («вузького» і «широкого») покладено об'єкт заперечення (лише право й сфера правового регулювання, чи, окрім вказаного, і юридична діяльність також); форми психічної діяльності суб'єкта й т.д. Досить міцні позиції в теоретико-правовій науці займає розгляд правового нігілізму через призму правової культури (перший визнається антиподом другої). Аналіз літератури дає нам можливість виділити й інші концептуальні позиції для розкриття сутності правового нігілізму: з позицій функціональної діяльності, психології, ідеології, з урахуванням етимологічного, структурного, інтеграційного аспекту тощо. Не заперечуючи загалом певну корисність таких підходів, все ж виразимо сумнів стосовно ефективності їх застосування для вирішення проблеми визначення правового нігілізму. Жоден з перерахованих підходів, застосований окремо, не в змозі вичерпно й однозначно розкрити сутність цього багатогранного явища. У такій ситуації, з урахуванням факту багатоаспектності й складності правового нігілізму, пропонується застосування феноменологічного підходу, який базується на визнанні за ним якостей феномена - унікального, єдиного у своєму роді, узятому в його цілісності, в єдності з його сутністю. Ця ідея пропонувалася автором раніше [7], наукова цінність її чекає свого підтвердження чи спростування.

Певною лакункою в цілісній картині наукових знань про правовий нігілізм можна вважати питання про причини його виникнення, оскільки мінливість цього феномену свідчить про обумовленість його, насамперед, соціальними детермінантами. Водночас їх розкриття дозволяє значно глибше вивчити це явище теоретично й вивести алгоритм його локалізації [8, 22]. Так чи інакше, цього аспекту проблематики торкалися всі, чи майже всі, дослідники, які розглядали феномен комплексно (спеціальне дослідження здійснили О.М. Зрячкін, О.Р. Гуліна). Проте так само, як у питанні розуміння правового нігілізму, у науці не існує єдиної точки зору стосовно чинників, що його детермінують і живлять. До того ж доводиться констатувати наявність різного розуміння й визначення цих детермінант: зокрема, йдеться про джерела, причини, чинники, фактори, умови, і навіть форми прояву правового нігілізму. Ще однією особливістю сучасного стану досліджень зазначеного питання можна назвати певний «ухил» багатьох авторів у бік гіперболізації ретроспективних причин розвитку явища - його витоків шукають у радянському й навіть імперському минулому держави.

Проте в умовах незалежності Україна існує вже більше двох десятиріч років, і цього часу цілком достатньо для здійснення кардинальних змін у правосвідомості людей. Тим не менше, як показують дослідження, покращення не відбувається, навпаки, правовий нігілізм на тлі інших властивих трансформаційному періоду розвитку суспільства негараздів квітне пишним цвітом. Отже, необхідно визнати, що правовий нігілізм є властивим сучасному суспільному життю явищем, він супроводжує процес розбудови правової й демократичної держави Україна, і рівень його поширення нині визначається як критичний. Існує реальна загроза поглинення цієї конкультурою правової сфери суспільних відносин, переворення його в тотальне стосовно характеру й сфер поширення явища. У контексті зазначеного першочерговим завданням наукових досліджень вважаємо виявлення й розкриття сучасних, таких, що мають місце тут і тепер, детермінант правового нігілізму.

Наступним пунктом, що потребує уваги сучасної теоретико-правової науки, є питання про форми прояву правового нігілізму. Донедавна не було сформульовано навіть поняття «форма прояву правового нігілізму». Більшість дослідників щодо цього застосовують прийом «прив'язки» цього терміна до конкретного предмета дослідження [9, 13]. І лише в К.Г. Федоренка знаходимо задовільне визначення цього поняття [10, 45]. Слід також вказати на досить поширену в літературі, проте, на наш погляд, зовсім необґрунтовану точку зору про дотичність, а в деяких випадках і взаємозаміну, ідентичність понять «форма прояву» і «причина» правового нігілізму [11, 420], так само, як і його «вид» [5, 100-137]. Вочевидь, такі помилки в авторів виникають через багатогранність і надзвичайну різноманітність проявів останнього. Загалом, ще раз акцентуємо увагу на думці, що питання форм прояву правового нігілізму є вельми актуальним для теоретико-правової науки, оскільки його вирішення здатне створити максимально повну картину явища, що вивчається, визначити масштаби його поширення, зрозуміти й окреслити основні механізми державно-правового й суспільного впливу на уражену нігілізмом правову свідомість. Також дуже важливим і перспективним вважаємо поглиблене вивчення новітніх видів правового нігілізму, якими, на нашу думку, є: державно-правовий, економіко-правовий, популістський, елітарний, передвборний, політичний тощо. Стосовно суспільного життя України можливо вести мову також про регіональний, релігійний, мовний нігілізм тощо. Як різновид правового нігілізму сьогодні сприймаються такі явища політичного життя, як політичний екстремізм, абсентеїзм, расизм, ксенофобія, вибіркоче правосуддя. Усі ці відносно нові чи новітні девіації загальноприйнятих норм поведінки, без сумніву, ґрунтуються на неповажному ставленні суб'єкта до права, мають суб'єктивну мотивацію, є суспільно шкідливими й тому абсолютно чітко вписуються в поняття правового нігілізму. Отже, зазначені явища мають стати новітніми предметами вивчення теоретико-правовою наукою.

Визначаючи магістральні напрями розробки проблематики антиюридизму, необхідно також звернути увагу ще на одне, а саме: на необхідність досліджень особливостей (характеристик, ознак, рис) правонігілістичної свідомості в трансформаційний період розвитку суспільства, тобто стану правового нігілізму в сучасній Україні. Недостатньо розробленою, на нашу думку, залишається класифікація видів (рівнів) правового нігілізму,

зокрема, за суб'єктами. Досить значними є прогалини в питаннях причин виникнення й способів подолання статусного правового нігілізму, зокрема представників органів державної влади, провоохоронців, чиновників, суддівського корпусу. Невивченим залишається соціальний вимір явища правового нігілізму, зокрема в контексті прямої шкоди від чиновницького свавілля. Необгрунтовано мало пишуть про особливості формування правової культури, правосвідомості й, відповідно, деформацій світогляду молоді. Слід також констатувати нечіткість наукових позицій у питанні змісту правового нігілізму. На нашу думку, арсенал рекомендацій стосовно механізмів зниження рівня цього негативного явища також досить бідний, а існуючі рекомендації недостатньо обґрунтовані, тому потребують якісних і змістовних уточнень, особливо в контексті ролі провоохоронних органів у цьому процесі.

Отже, поряд з певними успіхами у вивченні теоретико-правовою наукою явища правового нігілізму існує досить багато прогалин у його пізнанні та різночитань у його розумінні, що робить подальше вивчення вказаного предмету необхідним і перспективним.

Література

- 1.Новиков А.И. Нигилизм и нигилисты. Опыт критической оценки / Авраам Израилевич Новиков. - Ленинград: Лениздат, 1972.- 296 с.
- 2.Федоренко К.Г. Формы правового нигилизма / К.Г. Федоренко - Н. Новгород: Свет, 2001. - 258 с.
3. Горохов П.А. Социальная природа правового нигилизма: [монография] / П.А. Горохов - Оренбург: ОГУ, 1998. - 152 с.
4. Оніщенко Н.М. Сприйняття права в умовах демократичного розвитку: проблеми, реалії, перспективи: [монографія] / Н.М. Оніщенко; [Відп. ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученко]- К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. - 320 с.
5. Гуляихин В.М. Правовой нигилизм в России: дисс. ...канд. юрид. наук: 12.00.01 / В.М. Гуляихин. - Волго-

град, 2005.- 218 с.

6.Лушина Л.А. Нравственно-правовой нигилизм: генезис, сущность, формы: автореф. дисс. на соиск. уч. степени канд. юрид. наук: специальность 12.00.01 «Теория и история права и государства; история правовых учений». / Л.А. Лушина; науч. рук. В.Б. Романовская. - Нижний Новгород, 2003. - 20 с.

7. Дручек О.В. Правовой нигилизм: підходи до розуміння / О.В. Дручек // Форум права. - 2009. - № 2. - С. 140-144.

8. Зрячкин А.Н. Правовой нигилизм: причины и пути их преодоления: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. юридич. наук: спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве» / А.Н. Зрячкин; науч. рук. Н.И. Матузов. - Саратов, 2007. - 26 с.

9. Сафонов В.Г. Правовой нигилизм работников государственного аппарата и пути его преодоления: автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. юридич. наук: спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история политических и правовых учений» / В.Г. Сафонов. - Москва, 2005. - 22 с.

10. Федоренко К.Г. Правовой нигилизм: автореф. дис. на соиск. уч. степ. канд. юрид. наук: спец. 12.001.01 «Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве» / К.Г. Федоренко. - Нижн. Новгород, 2001. - 22 с.

11. Общая теория государства и права. Академический курс в 2-х т. / [Под редакцией Н.М. Марченко] - Т. 2. Теория права. - М.: Зерцало, 2000. - 724 с.

Дручек О. В.

*кандидат юридичних наук
старший викладач кафедри
загальноправової та гуманітарної підготовки
ФПКСП НАВС
Надійшла до редакції: 20.05.2013*

УДК 342.573

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Коропатов О. М.

Для того, щоб з'ясувати питання провадження стосовно справ про адміністративні правопорушення, необхідно звернути увагу на деякі поняття.

Аналізуючи чинне адміністративне законодавство, можливо зробити висновок, що воно не містить поняття «провадження у справах про адміністративні правопорушення», проте таке поняття було вироблено наукою адміністративного права. Як зазначають С.В. Ківалов і Л.Р. Біла, провадження у справах про адміністративні правопорушення є одним зі специфічних і важливих адміністративно-юрисдикційних проваджень, що входять до адміністративно-юрисдикційного процесу [1, 52].

На думку А.С. Васильєва та М.П. Орзіха, провадження у справах про адміністративні правопорушення має регулюватись як особливий вид юрисдикційної діяльності, що характеризується наявністю специфічних, лише йому властивих ознак (особливістю матеріально-правових норм і матеріально-правових відносин, реалізація яких опосередковується цим провадженням; специфікою процесуальних норм і процесуальних відносин, які становлять його зміст та ін.) [2, 4].

Підтверджуючи сказане, провадження в справах про корупційні правопорушення визначають як регламентовану адміністративно-процесуальними нормами діяльність державних органів та їх посадових осіб, спрямовану на розгляд справ про корупційні адміністративні правопорушення.

Провадження в справах про адміністративні правопорушення є детально врегульованим нормами адміністративного права, більша частина яких міститься в Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі по тексту - КУпАП). Зокрема, провадженням у справах про адміністративні правопорушення присвячений розділ 4 КУпАП під назвою «Провадження в справах про адміністративні правопорушення», а також розділ 5 «Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень».

Порядок притягнення особи до адміністративної відповідальності, крім КУпАП, регулюється й іншими нормативними актами України. Про це зазначено в ст. 246 КУпАП. Наприклад, особливості притягнення до відповідальності, зокрема адміністративної, осіб, які

© О.М. Коропатов, 2013